

Lunds universitet
Sociologiska institutionen

Urban frihet

- Om Skateboardkulturen i Malmö stad utifrån ett platsperspektiv

Författare: Adam Lexar

Kandidatuppsats: SANK03

Vårterminen 2022

Handledare: Tiago Duarte Dias

Abstrakt.

Denna studie analyserar skateboardåkares förhållande till platser och stadsmiljön i Malmö stad. Hur använder skateboardåkarna sig utav platsen och hur påverkar det i sin tur deras identitetsskapande process inom kulturen. De personer som intervjuats och aktivt följts under ett fältarbete några vårmånader i Malmö stad. Alla som deltagit i studien har en stark relation med skateboardkulturen på olika sätt. Studien använder sig av kvalitativa intervjuer, deltagarobservationer och teorier kring hur kulturella identiteter formas och påverkas. Studien kommer fram till att platserna i staden har en central roll i skateboardåkarens subjektiva identitetsskapande process samt för stadens kulturella identitet. Med skateboardåkning som ett fysiskt kulturuttryck kräver den en plats att interagera med. Platsernas geografiska, estetiska och arkitektoniska kvalitéer påverkar därför i sin tur de skateboardåkare som vistas där. Ett fält skapas där gränsdragande kategorier mellan skateboardparker och urbana gatumiljöer dras av deltagarna där platsernas karakteristiska blir viktig. Vidare visar studien skateboardåkarna ovilja att vara platsbegränsade då kulturens frihetsideal ligger som grund för det kulturella uttrycket. Även om vissa generaliserade åsikter går att urskilja, förhåller sig skateboardåkarna öppna till alla olika platser runt om i staden som potentiella platser att åka skateboard på. Det är synen av platsen som rörlig och odefinierbar som gör den öppen för tolkningar för skateboardkulturen via kroppen, skateboarden och platsen.

Nyckelord: Skateboard, subkultur, identitetsskapande, urbana platser

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställning	4
1.2. Avgränsning	5
2. Tidigare forskning	6
2.1 Skateboard som subkultur	7
2.2 Subkulturen i staden	8
2.3 Platsen och meningsskapande processer för skateboardåkare	8
2.4 Skateboardparker	10
2.5 Skateboardens stil, trick och utövande	13
3. Teori	14
3.1 Lek och kroppenstekniker	14
3.2 Habitus	15
3.3 Skateboard som ett socialt fält	17
3.4 Sociala aktioner	17
3.5 Ideal typ	18
4. Metod	18
4.1 Deltagande Fältarbete	18
4.2 Etiska överväganden	22
5. Analys	22
5.1 Hur åker du skateboard och varför?	23
5.2 Platsen, Skateparker och street	25
5.3 DIY skatescenen i Malmö	27
5.4 Malmö som skateboardstad	28
5.5 Skateboard som identitet	30
6. Sammanfattning	32
7. Slutsats	33

1. Inledning

Skateboardkulturen är en ung urban kultur som härstammar ifrån surfing, på 60-talet började surfare göra skateboards för att kunna åka på gatorna i städer. Sedan dess har skateboarding blivit en egen kultur då den blivit alltmer populär i den urbana stadsmiljön. Med denna ökade popularitet förändras också skateboardens uttryck och användningsområden i samhället. I takt med nybyggda skateboardparker, OS-sammanhang och stadsplanering som ämnar att främja skateboardåkning, förändrar detta också skateboardåkaren och dennes relation till kulturen och den fysiska platsen man åker skateboard. De fysiska platser runt om i städerna är viktiga för skateboardåkarna då användandet av platserna påverkar vilket sätt de åker skateboard på och i förlängning hur de identifierar sig med sin subkultur. Processen är en identitetsskapande sådan där när subkulturens utövare väljer hur de vill åka skateboard i sin stad hjälper till att skapa normer och föreställningar om vad skateboardåkning ska och kan vara. I denna studie undersöker jag relationen mellan skateboardåkaren och platsen, hur rör sig skateboardåkarna i Malmö och hur påverkar användandet av platserna skateboardåkarens relation till sig själv, sin stad och sin egen kultur.

Ordlista:

Skejta - åka skateboard.

Skejtare – en person som åker skateboard.

Street spots, spots - platser som är speciellt bra för att åka skateboard men som inte är ämnade för det.

DIY-park (Do it Yourself) - egenbyggda skateboardparker.

Skateboarding - engelskt ord för skateboardkulturen och användandet av en skateboard.

1.1 Syfte och frågeställning

Denna studie vill undersöka platser kan komma att påverka identitetsskapande och normer inom skateboardkulturen. Kan användandet av specifika platser påverka skateboardåkarens relation till dennes egen kultur och vad har de olika specifika platserna man åker skateboard på i Malmö stad för betydelse för kulturen i stort. Jag vill se hur skateboardåkaren använder den urbana miljön och hur hen mejslar ut en identitet genom denna process. Vilka faktorer påverkar individen och gruppens uttrycksätt och vad finns det för motivationer som driver skateboardåkarna.

- Hur förhåller sig skateboardåkaren till olika platser i Malmö där man kan åka skateboard?
- På vilket sätt kan dessa platser påverka identitetsskapande för skateboardåkaren och dennes specifika roll inom subkulturen.

1.2. Avgränsning

Jag har valt att göra den här studien i Malmö stad, därför har jag endast fokuserat på skateboardkulturen inom stadens gränser. Det finns skateboardparker, torg, "street spots", DIY-scener som skateboardåkarna i stan använder på olika sätt och olika mycket och mitt fokus har varit att lokalisera dessa samt hur skateboardåkarna relaterar till platserna. De skateboardåkare som jag valt att intervjua ska heller inte ses som att de representerar hela skateboardkulturen utan som flera olika perspektiv utifrån skatescenen i Malmö. Platserna som visas i min studie är utvalda "spots" jag visar som exempel på platser som skateboardåkare i Malmö väljer att skejta på. Det finns flera liknande platser i staden och det upptäcks nya skateboard "spots" kontinuerligt som gör att skateboardåkningen i staden är i ständig förändring.

På kartan kan vi se vart fotografierna jag tagit av olika typer av skateboardåkning i staden och vart olika skatespots ligger. Bokstäverna indikerar vilken bild som kan kopplas till den geografiska platsen på kartan.

2. Tidigare forskning

Gregory J Snyders artikel om professionell street skateboarding i Los Angeles, USA ger en inblick i hur livet som en betald skateboardåkare ser ut i stad där industrin har sin bas där världskända skateboard "spots" som skateboardåkare över hela världen reser till för att skejta. Snyder följer sin bror som är professionell skateboardåkare och beskriver olika spots runt om i LA som sin bror vill skejta på. Platserna kan vara väldigt farliga att skejta medans vissa kan vara hemliga eller lätt att bli utslängd ifrån av vakter eller polis. Motivationen är att få ett trick på film eller på bild för att sedan bli publicerad i en skateboardtidning eller vara med i skateboardfilm (Snyder 2011:2).

Den professionella street-skateboardåkarens jobb är att producera tricks på olika platser (spots) i urbana miljöer för att sedan synas i skateboardmedia och på så sätt representera sina sponsorer. Det är denna relation mellan skateboard åkaren, trickerna och miljön den väljer att åka i som kan komma att påverka din identitet som skateboardåkare. Sättet du åker

skateboard på, din stil, dina tricks möts mot olika kriterier inom skateboardkulturen och industrin som kan komma att påverka hurvida du kan göra en karriär som skateboardproffs (Snyder 2011:5).

Snyders relation till sin bror som är djupt rotad i skateboardkulturen gav honom en inblick som observatör han annars inte skulle haft tillgång till. Via kontakt med andra skateboardåkare, fotografer och filmare som hans bror kände fick han värdefull etnografisk information om kulturen och dess inre värld (Snyder 2011:7). Denna fördel har även jag då jag har varit en del av Malmös skatescen de senaste 7 åren och en del av skateboardkulturen sen 18 år tillbaka, det har gjort att jag har många kontakter i Malmö och kunskap om staden och platser man åker skateboard på. Det gör även att jag har egna föreställningar och värderingar kring en kultur som jag själv är del av. Därför lägger jag stor vikt i att hålla mig nyfiken och öppen inför de jag intervjuar och de platser skateboardåkarna visar mig, för att få en klar bild av just deras relation till skateboard, platsen, kulturen och vad den har för betydelse för just dem.

2.1 Skateboard som subkultur

Subkulturen kan karaktäriseras som ett specifikt system av utav språk där medlemmarna kommunicerar individuellt med varandra. Genom ett kulturellt språk via musik, kläder, ord med mera som utgör kommunikationen mellan deltagarna skapar det gemensamma kulturella distinktioner gentemot andra kulturella kontext. Subkulturen är en tolkning av kulturella system med sina egna värderingar och språkbruk, den kan vara en reaktion mot det som kallas för "mainstream" men kan även baseras på unika intressen där deltagarna skapar sin egen mening och uttryck gentemot det normativa samhället i stort (Hannertz 2015:18).

Skateboard är en subkultur med egna värderingar och ett sätt att se på världen där medlemmarna identifierar sig själva i kulturen med hur de pratar, deras användande av skateboarden och synen på sin omgivning. Det är viktigt att tillägga att skateboardkulturens praktiker och värderingar inte är statiska på något sätt utan att de är i ständig förändring som påverkas av faktorer både inifrån kulturen och utifrån av samhället. Det som gör dig till en skateboardåkare är att du ser dig själv som en del av subkulturen med fokus på användandet av en skateboard, om du åker skateboard så är du per definition en skateboardåkare (Snyder 2011:9).

Att vara en skateboardåkare eller som det oftast kallas i svenska termer för en "skejtare" är inte något som kan fejkas inför andra skateboardåkare, det går inte att bara äga en skateboard

och klä sig i en typ av skateboard-stil för att bli accepterad av kulturen. Det kretsar kring användandet av skateboarden och om du har investerat tid till att lära dig detta både mentalt och fysiskt. Kulturen har därför ett fysiskt autencitet krav som inte går att fejka. Sedan finns det olika värderingar inom kulturen med människor som åker skateboard olika bra och på olika sätt som i sin tur ger dem en viss typ av status i skateboardkulturen som en "riktig" skejtare (Snyder 2011:9).

2.2 Subkulturen i staden.

Subkulturens förhållande till sitt geografiska område påverkar hur kulturen ser ut där Skateboardåkning i en stad som Los Angeles är i stor grad olik från den i Malmö och på så sätt kommer samma kultur se olika ut beroende på en rad olika faktorer så som väder, arkitektur och stadens storlek. Snyder menar även att många unga människor idag väljer vart de vill bo beroende på vilken typ av subkultur de känner att de tillhör, och hur den ser ut i respektive stad. På detta sätt har Malmö stad många skateboardåkare i förhållandet till stadens storlek, det finns många platser att skejta på, många välbyggda skateboard parker och torg som är inkluderade i stadsplaneringen i staden och även ett skateboardgymnasium som kan påverka att många skateboardåkare har migrerat just till Malmö (Snyder 2011:11).

I olika länder har skateboardåkare tvingats bli delaktiga politiskt för att behålla bestämmelser om stadsplanering som kan påverka kulturens liv. Genom att skateboardåkare blir delaktiga i kommunbeslut och byggande av parker och torg kan de också vara med att påverka kulturens tillväxt i staden på deras sätt då det inte finns mycket tilltro till personer som inte är en del av kulturen (Snyder 2011:15). Malmö stad har anställt en skateboardsamordnare för kommunen vars roll är att skapa skateboardevenemang och vara delaktig i stadsplaneringen av torg för att göra staden mer skateboardvänlig samt ge varierade sätt att interagera skateboardkulturen till staden. Det är något som Malmö stad har satsat på som kan kallas för "skateboard-turism" där tävlingar och skapandet av en skatevänlig stad lockar människor runt om i världen för att komma hit och skejta och bosätta sig.

2.3 Platsen och meningsskapande processer för skateboardåkare

Skateboardkulturens relation till platsen är något Åsa Bäckström skriver om i av handling om där hon förklarar skateboardåkarens sätt att se på allmänna platser och arkitektur. Det är också detta som utgör en del av skateboardkulturens identitetsskapande, att man som skateboardåkare ser på staden "annorlunda" gör också att man känner sig en del av en specifik grupp. I Hennes text använder hon sig av Ian bordens begrepp "zero degree

architecture” för att förklara stadens olika platser som uppstår av stadsplaneringen, till exempel som ett bortglömt torg eller ett tomt litet gatuhörn som blir en plats som är öppen för tolkning (Borden 2001:188). Det är på dessa platser skateboardåkaren kan skapa sin egen roll i staden, genom att använda det som inte används. När man åker ned för ett trappräcke eller grindar på kanten av en bänk så gör skateboardåkaren den offentliga miljön till sin egen och ger ny mening till arkitekturen och stadsmiljön runt omkring sig. Det gör dem genom att se på och använda sig av platser och objekt på ett specifikt sätt som kulturen har gemensamt (Bäckström 2005:211–12).

Bild: A

(“Sam” utforskar trick möjligheter på platsen. Ett exempel på “*zero degree architecture*” och hur skateboardåkare interagerar med miljön och letar efter nya användningsområden, utanför barnmorskemottagningen City Malmö vid Kanalgatan 5).

För att beskriva skateboardåkarens interaktion med platsen och dess betydelse för kulturen använder Bäckström sig av filosofen Michel de Certeau begrepp “*space and place*”. “*place*” är ett system som kan bestå av vad som helst men som inte kan existera på flera platser samtidigt. “*space*” är däremot rörlig och meningsskapande som existerar i samband med interaktionen av “*place*”. Platsers betydelse skapas genom användandet från individer där Bäckström menar att det finns en koppling mellan konstruktionen av kultur, plats och identitet (Bäckström 2005:209).

Som Ian Borden beskriver det i sin bok; “skate, space, architecture and the city” anpassar skateboardåkarna sig efter miljön som genom utbytet mellan anpassning och tolkning även hjälper till att forma platsens betydelse i en process av meningsutbyten. Skateboardåkares användande av sin omgivning kan ses som en form av flykt ifrån samhällets konventioner där man tar kontroll över staden genom att interagera med den på deras egna villkor. Denna typ av flykt är mer idébaserad än en fysisk då skateboardåkaren inte lämnar staden utan återskapar den med sin kropp, tanke och handling. Sambandet mellan det abstrakta mot det konkreta och objektet mot utförandet är “hjärtat” av skateboarding där meningsskapande processer skapas (Borden 2001:33).

2.4 Skateboardparker

En del av den återskapandeprocessen är att använda stadsytor till skateboardbara platser, I Portland, USA under 90-talet växte DIY (Do-It-Yourself) rörelsen fram i skateboardkulturen ifrån en bortglömd parkeringsplats som idag har blivit en av världens kändaste skateboardparker kallad *Burnside*. Skateboardåkare samlades och började gjuta egna betongväggar och objekt utan tillåtelse av staden, det skapade en kollektiv gemenskap genom den arbetsinsats som skateboardåkarna deltog i utan någon privat ägare eller några regler. DIY-rörelsen blev senare en trend över hela skateboardvärlden och idag finns det DIY parker i nästan varje stor stad (Borden 2001:76-77).

Bild: B

(“Pig Barrier DIY”, en skateboardpark som är byggd av skateboardåkarna själva som ligger vid Industrigatan i Malmö.)

Dagens professionellt byggda skateparker är mer fokuserade på en variation och mångfald i vilka objekt som kan skejtas, stort som smått, det ska variera från en street stil såsom trappor och räcken till bowls och vert väggar. Det gör att skatebordparkerna kan ses som en typ av träningsmoment som ska tillgodose alla typer av behov av skateboardåkare med varierade förmågor (Borden 2001:88).

Bild: C

(En överblick av skateboardparken i Sibbarp som är ett exempel på hur professionellt byggda skateparker kan se ut, mycket variationer med fokus på bowlåkning i just denna park som består av böjar i olika höjder och vinklar.)

Men det är inte skateboardparker, torgen eller stadens utformning som enbart bestämmer skateboardens användningssätt menar Borden. Med hjälp av filosofen Henri Lefebvre beskriver han hur skateboardåkare skapar sin identitet med hjälp av platsen genom en performativ process. Att använda sig av platsen med sin skateboard på olika kreativa sätt skapar vi “super-architectural spaces” där plats och kropp får en ny gemensam mening och på så sätt påverkar både vår idé om platsernas betydelse och vår egen relation till dem (Borden 2001:89).

Bild: D

(Exempel på hur användandet av platsen med en skateboard kan skapa ett “super-architectural space” där både arkitektur, kropp och skateboard integreras. På bild – Sam åker upp för väggen och gör en “Wallride” i ett industriområde på Johanneslust),

Den spatiala produktionen av platsen börjar inuti i kroppen, med gester och rörelser som vi rör vår kropp i riktningar fram och tillbaka och så skapar vi tillsammans med terrängen ett “space” som skateboardåkaren interagerar med. Spatialiteten för en skateboardåkare förhåller sig till två andra fysiska element som inte kommer från åkaren själv, det är skateboarden och terrängen som Borden kallar för “physical others”. Skateboarden är ett objekt som är separat från användarens kropp, men ju mer tid och träning du spenderar på din skateboard blir de mer och mer förenade och integrerade där dina och skateboards rörelser hamnar i symbios. Det gör att till slut ses skateboarden som en del av användaren som då påverkar hur den externa världen upplevs och interageras med, inte separat utan gemensamt, möjligheterna på en skateboard blir även möjligheter för din kropp (Borden 2001:96-97).

Terrängen skateboardåkaren rör sig i fungerar inte bara som en plats där den spatiala produktionen kommer ifrån skateboardåkandet och kroppen i rörelse, utan även produktionen av arkitektoniskt utrymme. Det sker dialektalt menar Borden där skateboardåkarens kroppfokuserade rörelser möter ett arkitektoniskt landskap. Arkitekturen i staden fungerar ofta som en social spegel där skateboardåkarens identitet speglas och skapas med hjälp av interaktionen av visuella miljöer, material och ytor som platsen består av (Borden 2001:101).

2.5 Skateboardens stil, trick och utövande

Många skateboardåkare och skateboardkulturen håller invention av trick väldigt högt i hierarkin för skateboardåkning, att göra något ingen tidigare gjort genererar ofta mycket uppmärksamhet ifrån skateboardmedia, sponsorer och kulturen generellt. Det är även ofta det som driver skateboardåkares inre motivation till att åka skateboard, genom själva att lära sig ny tricks och på så sätt känna att man utvecklas. Dessa trick har en direkt relation till plats de utförs på, det kan vara ett välkänt trick som många skateboardåkare kan göra men som aldrig har gjorts på en specifik plats som kan göra det innovativt eller intressant. Platser och trick skapar därför varandra och blir tillsammans viktiga ingredienser för en skateboardåkares åkning, det kretsar hela tiden kring vart man åker, vad man gör och hur man gör det (Borden 2011:121).

Hur man åker skateboard kan översättas till vilken "stil" man har på brädan, det är ett svårdefinierat begrepp som aldrig kommer kunna begripas eller vara enigt. Stil kan förklaras med hur dina händer och fingrar ser ut under ett trick eller vad för kläder och personlighet du uttrycker i ditt skateboardåkande. Det finns mängder av variationer och uttryck som alla är subjektiva men som spelar stor roll inom kulturen. Olika skateboardmärken representerar olika typer av estetiska uttryck genom vad de säljer för kläder och skateboards men även vilka typer av skateboardåkare de har som åker för dem. En skateboardåkares stil är därför också en viktig del i utförandet som tricksen och platsen för skateboardkulturen där alla tre hjälper till att påverka skateboardåkarens identitet och uttryck (Borden 2001:120).

Bild: E

(Mattias gör en stilig “Ollie” över en soptunna på konsthallstorget även kallat för “Svampen” av skejtarna i Malmö.)

Borden förklarar skateboarding i sociala termer som en rörelse med komplexa kors-referenser till levda erfarenheter och återskapande av redan utförda tricks som existerar inom skateboardkulturen. Man kan beskriva skateboardåkare som speglar, både för sig själva och andra som utför samma tricks fast på olika sätt, på olika platser, med olika stil och som hjälper till att producera en kollektiv gemenskap med varandra, platsen och kulturen (Borden 2001:123).

3. Teori

3.1 Lek och kroppenstekniker

För att förstå skateboardåkningens motivation i relation till individen har jag valt att utgå från psykologen C.Mihaly text *play and intrinsic rewards*. Begreppet lek utgår från en egen vilja och är per definition fri, om du tvingas att leka är det ingen lek längre. Mihaly beskriver leken som en inneboende kraft av att vilja leka, den påverkas av inre motivationer som existerar utanför vårt vardagsliv och har inget annat ändamål än att det är njutbart i sig självt. Skateboardåkning kan inte relateras till ett spel eller sport då den inte har fasta regler eller platser. Det finns inga regler att bryta eller fysiska platser att lämna som gör att skateboardåkandet måste upphöra, på detta sätt är skateboard en fri lek som konstitueras av inre motivationer. Sportarrangemang och tävlingar kan arrangeras för skateboarding med regler som ska mäta förmåga och utse en vinnare, men det bör ses som en variant av skateboardåkning och inte en fundamental del av kulturen (Csikszentmihalyi 1975:42).

Marcel Mauss diskuterar hur samhället och kulturen påverkar hur vi använder våra kroppar, från generation till generation påverkar samhällets förändring kroppens rörelser med nya tillvägagångssätt att använda sin kropp. Det kan vara inlärd kunskaper som blir förlegade som t ex. Simtekniker, men även långsamma fysiska förändringar så som urbaniseringen gör att vi förändrar vårt sätt att använda våra kroppar i relation till vår samtid och vår miljö (Mauss 1934:70).

Skateboardkulturen är en produkt av urbaniseringen då användandet av en skateboard kräver byggda gator och torg i asfalt och betong. Det är även en performativ kultur där det enda kravet för att vara en skateboardåkare är att du “åker” skateboard, sedan finns det andra

aspekter av kulturen där man kan kategoriseras som en del av en viss skateboardscen och eller en mer “autentisk” sådan. På vilket sätt du åker skateboard spelar roll inom kulturen och påverkar hur du uppfattas, dessa tekniker din kropp använder är också en produkt av den miljön du befinner dig i. Som skateboardåkare får du information från kulturen kring hur du kan åka skateboard på olika sätt, det kan vara från andra människor på platsen eller från Youtube, Instagram, skateboardfilmer och tidningar.

Detta användande av sin kropp i relation till kulturens påverkan diskuterar Mauss i form av vanor, varje samhälle har olika vanor som våra kroppar följer. Denna tanke går att applicera på skateboardkulturens vanor där platserna och normer påverkar skateboardåkarens sätt att åka skateboard. Det är inte individen endast som bestämmer på vilket sätt de åker skateboard utan kulturen och platser man befinner sig på påverkar hur du använder din skateboard i relation till kroppen och platsen (Mauss 1934:72).

Vi påverkar varandra genom sociala, biologiska och fysiska lärdomar kring hur vi använder vår kropp, i skateboarding finns det ett löst hierarkiskt system om hur och när du lär dig dina tricks och i vilken ordning. Det börjar oftast med en “ollie” följt av en “kickflip” om du skejtar på trottoaren. Har du tillgång till en ramp kanske du lär dig att “droppa in” först för att sedan lära dig “axelstall” (när du ställer dig på rampens kant med truckarna och åker ned igen) det kan liknas till olika svårighetsgrader i skateboardtricks. Det är min egen erfarenhet då jag spenderat mycket tid på platser där människor lärt sig åka skateboard inklusive mig själv att det finns en viss hierarkisk ordning i vilka trick du lär dig och när. Mauss beskriver detta fenomen som tre element som är ihop blandade, det imitativa elementet som består av att härma andras tekniker och rörelser som händer i det sociala fältet av att exponeras till kulturen, följt av det psykologiska att vilja delta i gruppen, sedan till det biologiska där utförandet av tricken sker individuellt genom din egen kropp (Mauss 1934:74). Dessa kroppens tekniker förklarar Mauss som “tekniker och riter”. En teknik är en aktion som är traditionellt och effektivt, det finns ingen teknik utan tradition, med detta kan vi förstå hur skateboardåkningen lärs och utförs inom sin kulturella tradition med kroppen och skateboarden som instrument (Mauss 1934:75).

3.2 Habitus

Jag har valt att använda mig av Bordieus teori om *Habitus* för att förklara skateboardåkningens relation till sin egen kultur och den plats kulturen existerar i inom det sociala rummet. Genom att se på skateboardkulturen utifrån ett *habitus* perspektiv kan vi

klassificera praktiker och produkten av dessa för att sedan se hur den sociala världen inom skateboardkulturen representeras. Att följa skateboardåkares dispositioner kring *hur* de skejtar och vad det ser ut som kan vi förstå hur praktiker och produkter tillsammans skapar olika scheman som representerar deras livsstil (Broady & Palme 1986:292-93). När vi identifierar dessa scheman som *habitus* skapar kan vi också förstå systemets värderingar. Om en skateboardåkare inte vill åka i en konstruerad skatepark utan bara i den urbana stadens miljöer är det varseblivningar och värderingsscheman agenten har, som i sin tur kan användas för att tolka den typen av skateboardåknings mest relevanta drag. På så sätt kan vi förstå hur det skapas betingelser inom systemet som utmärker sig både av dennes karaktär men även av vad det inte är och vad den står motsatts till. det är i den skillnaden den sociala identiteten konstrueras och blir tydlig. *Habitus* är det system av scheman som våra praktiker och produkter hjälper till att skapa utifrån våra egna dispositioner av betingelser. Det är även *Habitus* som producerar våra värderingar med hjälp av de scheman vi följer och vad vi står i motsatts till. Därför kan våra praktiker, "valda" positioner kring värderingar och gränsdragningar uppfattas som naturliga och självvalda fast de är en del av ett system (Broady & Palme, 1986: 294).

Systematiken av våra betingelser består av våra samlade egenskaper så som; vad vi har på oss för kläder, glasögon, tidningar, bostad, skateboard, allt detta existerar i individen eller gruppens *habitus* och påverkar produktionen av våra praktiker. Smaken i sin tur är den generativa formen som ligger bakom livsstilarna. Genom smak skapar vi preferenser som urskiljer oss från det andra och i skateboardkulturen fungerar både kroppen, språket och materialet (skateboarden) som ett expressivt uttrycksätt (Broady & Palme 1986:297). Kroppen och materialet används på ett speciellt sätt när du åker skateboard, den förhåller sig till specifika regler och mönster, gravitationen och strukturen på betong, asfalt och trä är skateboardåkare väl medvetna om som påverkar vad som är möjligt och omöjligt inom skateboardåkandet. Språkbruket är bundet till trick som har getts namn och beskrivningar av objekt som kan åkas på med skateboard, mycket av språket är lånat från amerikansk-engelskan och hjälper till att skapa en separat skateboardvärld ifrån de som inte är en del av kulturen. Sättet vi pratar som skateboardåkare och hur vi åker, hjälper till att skapa definitioner av kulturen och även gemenskaper i den tid och envishet som lagts ned för att lära sig att åka skateboard. Det skapas en uppskattning för hantverket och nyfikenheter för nya platser att åka på och nya trick att lära sig som alla existerar utifrån vårt *habitus* av

scheman, där systemets egenskaper av klassificering, smak, objekt och produktion tillsammans skapar livsstilens karakteristiska (Broady & Palme 1986:298-99).

3.3 Skateboard som ett socialt fält

Det sociala fältet i Bourdieus mening existerar när en avgränsad grupp människor och institutioner strider om något som är gemensamt för dem. Om vi tar skateboardåkningens fält som exempel, Inom detta fält verkar proffs-skejtare, filmare, klädmärken, stadsplanerare, skateparks tillverkare och tidningsredaktörer. Institutionerna kan vara Malmö stad som inkluderar skateboardkulturen i stadsplaneringen, föreningen Bryggeriet som bygger skateboard parker runt om i hela Sverige som är baserad i Malmö, Thrasher Skateboardmagazine (världens mest populära skateboardtidning), stora skateboardtävlingar så som Vans Park Series. Det sociala fältet karaktäriseras av specialiserade agenter och institutioner som tillsammans jobbar mot något de har gemensamt, därför är inte alla sociala sammanhang ett socialt fält. Det är en specifik typ av symboliskt kapital som ligger till grund för trosföreställningarna inom fältet, specifika investeringar (exempelvis investeringar i tiden du spenderar på platsen du åker skateboard på), specifika insatser (att bygga DIY spots att skejta på runt om i staden) och specifika vinster (som att lyckas skapa ett utrymme för dig och din kultur där den kan få existera och utvecklas som till exempel Malmö stads skateboardsamordnare jobbar för) (Broady 1991:266).

3.4 Sociala aktioner

För att komma fram till en förklaring till människors sociala aktioner inom specifika kulturella kontexter föreslår Weber en rationell tolkning från forskarens sida. Det betyder att vi måste försöka förstå individens mening till handling, vad den vill åstadkomma och varför. Handlingar som har mening för individen kan förklaras i relation till sociala och kulturella slutmål. Det förstås på bästa sätt genom att studera människors handlingar inom en kulturell sfär för att sedan kunna analysera varför vi agerar på ett visst sätt (Ekström 1992:112). I denna metod menar Weber att vi ska fokusera på sambandet och dess mening, kontexten ska vara validerad och intersubjektiv bland andra så att vi alla förstår dessa specifika omständigheter på samma sätt. Det krävs en specificering och artikulering av de kulturella kontexterna vi studerar för att förstå meningen bakom handlingarna för att inte fastna i fenomen som kvantifieras till en förklaring (Ekström 1992:112).

3.5 Ideal typ

Weber definierar den ideala typen av handling från en rationell synvinkel som en måttstock för att kunna se på olika typer av beteenden. Den ideala typen är en konstruktion som är ämnad att förstå kausala relationer från empiriska kvalitéter utifrån handlingar. Genom att titta på handlingar som ideala eller som bryter mot normen kan vi bättre förstå vilka faktorer som ligger bakom beteenden utifrån en kulturell kontext. Syftet är inte att generalisera olika typer av handlingar utan att förstå kausala samband från en konkret relation som kan förklara olika sociala koncept (Ekström 1992:112-13). I Webers sociala teori förespråkar han en rationell tolkning av sociala aktioner genom att förstå kontexten av den handling forskaren tittar på. Det är viktigt att ha kunskap av kulturen för att sedan kunna tolka de handlingar som görs inom den. Denna metod kallar Weber för '*Verstehen*' och grundas i forskarens roll att förstå aktörens handlingar inom den kulturella kontexten utifrån deras perspektiv (Parkin 2002:19). Jag har varit delaktig i skateboardkulturen i över 18 år vilket är en kunskap och förståelse som jag kommer att använda mig av i denna studie för att tolka skateboardåkarnas handlingar och vilka betydelser dessa har inom skateboardkulturens specifika kontext. De definitioner jag gör är rationella tolkningar av åsikter och handlingar som är av mer av emisk natur än etisk (Ekström 1992:113).

4. Metod

I Metod delen beskriver jag mitt tillvägagångs för att samla in data och förtydligar min forskarroll. I mina fältstudier har jag gjort deltagarobservationer på olika platser runt om i Malmö skateboardåkarna skejtar på. Till det har jag gjort kvalitativa semistrukturerade intervjuer med skateboardåkare i Malmö för att få en bild av deras upplevelse och preferenser som skateboardåkare i staden. För studien är det viktigt att försöka förstå vad som motiverar skateboardåkaren att skejta och vilka platser som betyder något för personerna och varför.

4.1 Deltagande Fältarbete

Under mitt fältarbete har jag följt med fyra informanter som jag kommer att kalla för "Sam", "Erik", "Mats" och "Simon" under dagar då de skejtat runt i Malmö. Jag har aktivt fotograferat, antecknat och diskuterat skateboardkulturen med dem under dessa dagar vilket jag kommer att gå in på mer i styckena nedan. Parallellt med fältarbetet har jag gjort semistrukturerade kvalitativa intervjuer med fem stycken skateboardåkare som är en del av Malmös skateboardkultur på olika sätt, samt en person som jobbar med att vara skateboardsamordnare för Malmö stad. Informanterna är män i åldrarna mellan 22-47. Jag gjorde ett målinriktat urval av informanter som jag visste sedan tidigare var aktiva inom

kulturen som baserades på min egen kunskap om Malmö som skateboardstad och skateboardåkarna i den. Jag kontaktade skateboardåkare som hade lite olika förhållningsätt till deras kultur i relation till hur jag antog att de åkte skateboard och vad för roller de hade i Malmös skateboardscen. Spridningen av ålder och deras förhållande till skateboardkulturen i Malmö är relevant för att skapa en representativitet av ämnet jag studerar (Denscombe 2014:41).

I det antropologiska fältarbetet diskuterar Vered Amit om hur vi kan konstruera vårt fält på ett sätt som gör att vi får tillgång till bra etnografiska data. För ett antropologiskt fältarbete krävs det en kontakt med informanterna och fältet på flera olika plan. Den etnografiska data utgörs av subjektiva erfarenheter av informanterna som individer och även som tillhörande av en större grupp kopplad till deras kulturella kontext. Antropologens balansgång mellan individen, gruppen och platsen i det deltagande fältarbete visas sig därför vara mycket komplicerat som en forskningsmetod men även oerhört användbart för att förstå ett fälts många olika betydelser (Amit 2000:2-3). Amit tar upp exempel där etnografiskt fältarbete handlar om att socialt uppslukas i sitt fält, genom att delta, observera och prata med fältet vi studerar får vi bättre etnografiskt material. Den traditionella uppdelningen mellan "hem" och "fält" är inte nödvändig för bra deltagarobservationer i antropologiskt fältarbete, men det krävs en tydlig reflexivitet ifrån forskarens sida om dennes egna erfarenheter och vad för föreställningar hen har till fältet och sin forskarroll (Amit 2000:4).

Min relation till fältarbetet utgår ifrån de skateboardkontakter jag redan har i Malmö stad. Genom mitt skateboardåkande under en längre tid i staden har jag knutit personliga kontakter på både lösa och djupa plan. I mitt fältarbete har jag använt mig av dessa för att komma närmre mina informanternas föreställningar kring deras skateboardåkande. Jag har bett dem att visa skatespots de gillar att åka på och genom en personlig relation sedan tidigare har vi pratat om platserna vi cyklat runt till. Fokuset ligger på att de ska visa mig vart de vill skejta, hur de tänker och vad de gör på platsen. Mina egna preferenser till de platser jag vill åka på har lagts åt sidan och jag har gått in i en mer analytisk roll av vad deras erfarenheter är och hur de förhåller sig till skateboardkulturen. Jag fotograferar deras skateboardåkande, platserna, skejtar med dem på platsen och antecknar sedan spontana diskussioner för att skapa mig en tydligare förståelse för deras motivationer inom skateboardåkning och vart de gillar att åka. Genom att aktivt åka skateboard med dem öppnar upp för spontana diskussioner om den specifika platsens kvalitéer, det är blir en naturlig samtalspunkt om vi är och deltar aktivt i miljön tillsammans och delar de erfarenheter det ger av att åka skateboard på samma plats.

Den personliga relationen och forskarrollen kan bidra med en multipel subjektivitet för studien då det ger mig mer förståelse av att delta i en kultur som definieras av fysisk aktivitet samtidigt som antropologin som bakgrund för att analysera varseblivningarna i en större kulturell kontext (Amit 2000:6).

I min studie har jag valt att använda mig av fotografi som en form av metod och ett hjälpmedel att illustrera de platser skateboardåkarna rör sig i och interagerar med. John och Malcolm Collier beskriver fördelarna med visuell antropologi i sin bok "*Visual Anthropology, photography as a reseach method*". I mina fältstudier gör jag deltagande observationer där jag följer med skateboardåkare runt i Malmö stad och fotograferar platserna vi skejtar på och även när de skejtar i platserna. Genom att fotografera skateboardåkarna och platserna vi besöker ger det mig och även de som läser en extra inblick i skateboardkulturens visuella och fysiska aspekter. Fotografierna kan sedan användas för att sammanställa de platser som används runt om i staden, hur ser de ut? Vart ligger dem? Vad gör just denna plats "skate-bar" eller "skate-vänlig"? (Collier 1986:15).

Skateboardåkare är även vana vid att en smartphone eller en videokamera plockas upp när man skejtar, kulturen produceras och sprids genom fotografier i tidningar eller filmade videoklipp så att fotografera när någon skejtar påverkar oftast inte deras normala interaktioner med miljön. Fotografier kan också hjälpa till att öppna upp för samtal, genom att visa en skateboardåkare ett "spot" på mobilen eller en plats man har varit på kan göra att denne vill prata om vilka tricks som gjorts på platsen och personen själv upplever att skejta där. Därför kan kameran och fotografier ge mycket empirisk kunskap ifrån sina informanter och har även förmågan att beskriva de intrikata urbana platserna på ett detaljerat sätt (Collier 1987:16).

Att göra deltagarobservationer på platser där informanterna är i rörelse kan det vara svårt att stanna dem för att ställa frågor, det kan kännas onaturligt och kontraproduktivt, Likaså att sitta vid sidan om och endast observera. Men att använda kameran som en typ av deltagande kommer jag närmre skateboardåkarna, jag kan föreslå att fotografera eller filma ett trick de försöker och på så sätt är jag och en deltagare i deras miljö (Collier 1987:22).

Under mitt fältarbete har jag även deltagit aktivt i skateboardåkandet med mina informanter på platserna jag befunnit mig på för att vara en del av gruppen och införskaffa mig detaljerade etnografiska data. Då jag är själv skateboardåkare en lång tid tillbaka kan jag lättare komma in i de konstellationer som existerar på platserna och genom mitt eget

deltagande kunna diskret observera kulturen inifrån. Loïc Wacquant förespråkar ett deltagande med sin kropp för kulturstudier som en effektiv metod att samla in empiriska data. Miljön kan uppfattas som annorlunda om du är aktiv i den och inte bara observerar, det kan ge tillgång till extra information, spontana diskussioner och mer förståelse för kulturen. Skateboardkulturen grundas i aktiv fysisk rörelse och jag som skateboardåkare kan själv komma närmre den genom mitt deltagande. Dels för att känna in platserna inifrån en skateboardåkares perspektiv på ett tekniskt plan så som hur svår platsen är att åka på, är marken hackig och oberäknelig eller slät med stort utrymme? Ett annat perspektiv ges också för hur omgivningen påverkar din upplevelse som skateboardåkare, det kan vara en plats på där det är mycket fotgängare som korsar och är irriterade på att du är där, industritomter där du inte får vara eller omgivningar där din närvaro uppskattas och ger upphov till spontana konversationer. Alla dessa typer av upplevelser hjälper till att samla etnografiska data för att kunna skapa en holistisk bild av skateboardåkarens förhållande till den specifika platsen (Wacquant 2004:14).

Bild: F

Ett exempel på sökandet av skatespots på oväntade platser, i bildserien ser vi en "Kickflip" i en betong ränna utföras av Sam vid sidan av Hästhagens idrottsplats (Läses från vänster till höger). Ett kreativt användande av "zero degree architecture".

4.2 Etiska överväganden

Mina etiska överväganden i denna studie har kretsat kring min roll som forskare gentemot mitt fält. Då jag själv är skateboardåkare har det varit speciellt viktigt för mig att positionera mig på ett kritiskt och nyfiket sätt till en kultur jag redan känner till. Att försöka se på kulturen på nya sätt med antropologiska förklaringsmodeller och metoder, att låta informanterna ge sin version av deras subjektiva upplevelser utan att ställa ledande frågor. Jag informerade tydligt till alla skateboardåkare jag följde med och intervjuade om min roll som forskare och att de kommer att anonymiseras i intervjuerna, de bilder som jag tagit har också varit med tillåtelse av informanterna. De kvalitativa intervjuer som utfördes var på platser som informanterna själv fick bestämma och frågorna var konstruerade på ett objektivt sätt med fokus på informanternas subjektiva upplevelser. Det har gjorts för att försöka motverka någon typ intervju effekt där informanter påverkas och säger vad forskaren vill höra (Denscombe 2014:190). Jag har även gjort avvägningar i förhållande till skateboardkulturens DIY-skateparker, då många av dem är byggda olagligt har jag valt att inte göra fältarbete på dessa platser eller ta med fotografier. De informanter som talar om sådana platser är anonymiserade och har tagits med i analysen för att förstå skateboardåkarens relation till platsen (Denscombe 2014:314-15). Det var viktigt att hitta balans mellan min insamlade empiri från intervjuer och min egen erfarenhet som skateboardåkare. Att kritiskt granska mitt tillvägagångssätt och försöka förhålla sig med distans från sina egna värderingar kring skateboardkulturen i intervjuer och analysering av data men samtidigt kunna dra slutsatser kring den empiri jag har samlat in.

5. Analys

I min analys går jag igenom mina semi-strukturerade intervjuer och tolkar deras svar i relation till tidigare forskning på området kombinerat med Mauss, Weber och Bordieus teorier om kroppstekniker, social aktion och *habitus*. Det görs för att kunna tolka deras svar i relation till mina frågeställningar hur skateboardåkaren förhåller sig till platsen hen åker skateboard på, och hur den påverkar ens identitetsskapande inom kulturen.

5.1 Hur åker du skateboard och varför?

För att kunna besvara min frågeställning om hur skateboardåkare förhåller sig till platsen och hur deras interaktion med denna påverkar deras identitetsskapande vill jag förstå vad som motiverar dem till att åka skateboard och på vilket sätt de gör det.

Gerard, 47, DIY

- “Now im skating more like skatepark-skating, so i like to go abit around Malmö, like Oxie, Åkarp, Bara, Stapel and i like to go to “pig” to, but its quite hard to skate so i dont like to ge there myself (haha). But i also live close to svampen so i go there often aswell, i can bring my kids and stuff, its too far to go to Stapelbäddsparken.”

Erik, 22

- “jag skejtar helst ett ställe med en bra curb som är nära och där känslan är rätt, det vill säga, Värnhem är ju ganska gött. För att beskriva känslan är den lite som en “mingel” känsla, det är alltid något som ska komma fram och snacka med en, och ja såklart, är man i en skatepark är det alltid någon som ska komma fram och snacka också men då är det bara skaters...”
- “känns det coolt så är det kul, men när man kommer till stapeln och ser massa barnfamiljer som bara är där också... det är inte riktigt den känslan jag vill ha. Det som gör Värnhem coolt är att det är lite skitigt och alternativa människor eller vad jag ska säga, mörkare färger och lite råare.”

Simon, 26

- “Nu skejtar jag i stort sett bara skatepark, stapeln, folkets eller bryggeriet liksom. Jag behöver min “tranny fix”, jag skejtar ju med hjälm också så ibland tycker jag det är lite pinsamt att skejta street.”

Det finns en både ett sökande efter variation samtidigt som det finns motiv för att det ska kännas ”på riktigt” informanten Eriks skateboardåkning drivs av en känsla av autenticitet och ett uttryck som är starkt rotad i street-skating kulturen. Att sticka ut och skejta en trottoarkant i staden eller ett befolkat torg som Värnhem hjälper till att stärka den typen av autenticitet som söks. Ett förhållande till platsen som ”skitig och rå” är också en typ av estetik som kan hjälpa till att förstärka en street-skateboardåkares relation till platsen. Här finner vi en ideal typ av skateboardåkning, en relation mellan platsen och vad den representerar med vad din identitet som skateboardåkare är, platsen och skateboardåkaren skapar tillsammans och

förstärker kulturella meningsskapande uttryck både på ett performativt och ideologiskt plan (Ekström 1992:112-13).

Idealet konstrueras för Erik med platsernas kvalitéer, att beskriva Värnhem som “råare” och en “mingel känsla” talar för att interaktionen med människorna på platsen är viktig för att skapa en genuin känsla av street-skating. Den ger skateboardåkaren en roll i miljön som hen interagerar med och skapar den karakteristiska livsstilen ifrån scheman skateboardåkaren följer, där känslan behöver vara “rätt”. Den känslan produceras genom en kombination av faktorer där människorna och stadsmiljön samspelar med varandra. I denna process skapar skateboardåkaren sitt *habitus* och formar sin identitet genom smak och preferenser (Broady & Palme 1986:298-99).

I Simon och Gerards fall skejtar de mest skateboardparker men på olika sätt, Gerard söker efter variation mellan parker och torg som ligger geografiskt nära för honom. Men hans motivering till att skejta är inte för att det ska vara tillgängligt utan för att cykla runt och kunna skejta flera olika skateboardparker. Den typen av resonemang är förenligt med skateboardens frihetsideal där man vill inte känna sig bunden till en plats utan med skateboarden som verktyg kunna upptäcka nya platser att åka på. I Simon fall är vill han gärna skejta ramp/transition som man främst hittar i byggda skateboardparker eller ramper och det är den typen av skateboardåkning som motiverar honom. Att Simon tycker det är “pinsamt” att använda hjälm i street-skateboardsammanhang kan vi se en norm som följer med den typiska street-skateboardåkningen där vissa typer av material och tillbehör är tabu i den urbana miljön men inte i en skateboardpark. Platserna för med sig konventioner genom de sociala fälten som existerar i skateboardkulturen där hjälm och skydd passar på en plats (i en skateboardpark) men inte en annan (i stadsmiljön) (Broady 1991:266).

Bild: G

(Värnhemstorget i Malmö, Beskrivs av informanter Erik som ett torg att skejta på med en “råare” känsla.)

5.2 Platsen, Skateparker och street

I intervjuerna kategoriserar informanterna sin skateboardåkning i förhållandet mellan konstruerade skateparker, street-spots, plazas och DIY. Svaren kan ge en inblick till frågeställningen om hur skateboardåkare förhåller sig till platser i Malmö och hur det påverkar deras identitetsskapande process.

Sam, 23 (citat från en konversation under fältarbete)

- “det är tråkigt att alltid gå till samma ställe, jag gillar att leta nya spots, det är kul att lägga till fler spots i staden man kan skejta, det kan ta lång tid och man måste leta länge så när man väl hittar ett nytt spot blir det en härlig känsla typ “yes! vi hitta ett nytt ställe”

Gerard, 47, DIY

- “i think its important to search for new spots, and just not sit on the same bench everyday, dont always go to the same place, then it becomes like going to the same swimmingpool to train or something. We have possibility to skate alot of spots in Malmö, sometimes me and my friend do an “El classico”, we start att Kroksbäck skatepark, then the small skatepark at the school, then Sibbarp DIY and Sibbarp skatepark then we come back... “El classico” (haha). (om hans egen motivering till att skejta och sista ord om skatekulturen).

Erik, 22

- “I en skatepark kan man bli stressad över att göra massa nya tricks, medans när du skejtar street är det mer känslan av nya intryck och man testar sig fram, man kanske bara får en chans så man måste sätta det”

Simon, 26

- “jag är för gammal nu, det är gulligt med ett barn som skejtar street men det är inte gulligt med en som är 26 år som missar sin boardslide och skjuter in brädan i någons ankel.”

Skateboardsamordnare, 42

- “Man kan tänka på street-skate och park-skate lite som skillnaden mellan orientering och springa på ett löpband, de har olika syften och det är bra för olika anledningar, street-skateboarding handlar ju om den här större kontexten. Men samtidigt för de som åker mycket böj (transition) i skateparker så blir varje ny skatepark en ny upptäcktsfärd, så dom tolkningarna och möjligheterna för kreativitet finns absolut inom skateboardparkens ramar.”
- “platserna har sin identitet och sin kultur, en dimension som man ska lyfta fram där är att vems om hänger på platsen är lika viktig som platsen själv. Vad blir det för scen på Värnhem eller Svampen? Det beror inte bara på om det är en street-plats eller inte utan det beror även på dom som bor i närheten som skejtar där mycket, vad dom tar med sig och vad dom har för levnadsätt och vanor”

Gerards liknelse till att skejta samma plats om och om igen blir mer som en träning finner vi i många av svaren ifrån informanterna. Mihalys teori om “*play and intrinsic rewards*” stödjer

informanternas syn på att skateboarding ska vara en kravlös fri lek där all form av regler och träning utesluts (Mihaly 1975:42). Den typen av träning och de odefinierade regler som existerar inom kulturen sker mer ifrån ett identitetsperspektiv, vilken skateboardåkare du vill vara och vart du vill åka skateboard. Det finns även en frihetsaspekt inneboende i kulturen där poängen med att åka skateboard är att känna sig fri, det kan göra att generiska skateparker liknas till träningsanläggningar som saknar spontanitet som "Erik" beskriver det. Som Skateboardsamordnaren nämner kan skateboardåkare hitta kreativa användningsätt inom ramarna av en skateboardpark men det följer inte i street skating kulturens traditionella spår.

Vi ser även exempel på "Simon" som vänt sig bort ifrån street skating för att han inte kan identifiera sig med den miljön längre men ser gärna att andra fortfarande gör det. I Weber sociala aktions teori om den idela typen, så ser vi att Simon inte följer den stereotypa skateboardåkarens motivation till att street-skejta. Med det sagt är han inte emot denna typ av aktivitet utan uppmuntrar snarare till det på ett kulturellt plan, det är ett exempel på hur street-skejtdandet är djupt rotat i en skateboardåkares identitet där även om man inte gärna gör det själv ser man gärna andra göra det. Både på ett idé plan och på ett kulturellt konsumerande plan genom skateboardtidningar, foton och filmer (Ekström 1992:113).

Informanterna kommunicerar tillsammans ett symboliskt kapital kring fälten "skatepark" och "street skating" där vi ser liknande värderingar inför platserna i förhållandet till kulturen, även om individerna själva inte deltar så delar de föreställningar om platsernas värden för skateboardkulturen (Broady 1991:266).

5.3 DIY skatescenen i Malmö

Gerard, 47

- "when i moved to Malmö in 2014 it was good skating here, a good crew to do stuff, to build DIY spots, i started to help some guys to build a concrete transition at "Steppen/Steppe side" (nu rivet). This got me started in building DIY spots in the city".
- "Its very mixed people that come to help build, its pretty funny, i think its nice to bring more people, its like an experience. The skate-scene in Malmö is a bit separated between DIY, street and skatepark, but with connecting dots, different people come and help out at different times. But i think its nice... its like a rainbow of people (haha)". (om att bygga DIY spots, community)

- “one year to build, one year to skate, and then they destroy it, but its good”

Erik, 22

- “det är en speciell känsla att skejta något man vet kommer att förvinna, eller att det finns en stor risk, när huset revs bredvid Steppe Side innan allt försvann började alla skejta det spottet supermycket”.

DIY scenen i Malmö kan kategoriseras som ett socialt fält i Bordieus mening där individer och grupper strider mot en gemensam sak. Tillsammans skapar skateboardåkarna fler skatespots runt om i staden med eget arbete och ibland på olagliga platser för att ta kontroll över sitt eget kulturella uttryck. Genom att göra det skapar de också en viss position i skateboardkulturen, en position som har med att för kulturen framåt och vara en del av någonting större än att bara åka skateboard och bli duktig på det (Broady 1991:266). Det genererar en uppskattning för det förgängliga som Erik pratar om och tilltalar skateboardåkare från ett specifikt socialt fält på ett mer estetiskt plan när de söker efter urbana spots, än professionellt byggda skateparker. Även om DIY parker är byggda skateparker i förhållande till street-skateboardåkning så har de en högre acceptans i street-skatingkulturen. Som tidigare nämnt filmar skateboardåkare från hela världen tricks på dessa platser då de passar in i den urbana miljön som inte en skateboardpark gör. Här befinner sig DIY-parken i en annorlunda position gentemot den kommunbyggda skateboardparken. Den konstrueras av att en blandning av alla möjliga skateboardåkare i staden som hjälper till att bygga, det i sin tur skapar en relation för skateboardåkarna som är delaktiga och på så sätt ger ett specifikt värde för skateboardkulturen i deras stad. (Broady 1991:266).

5.4 Malmö som skateboardstad

Hur ser skateboardåkarna på Malmö som skateboardstad och vad identifierar de som viktiga aspekter för den typen av kategorisering.

Erik, 22

- “Malmös skatescen är internationellt på det sättet att det kommer folk från olika länder för att skejta, om det är via bryggeriets gymnasium eller om de bara flyttat hit

för att vara en del av den här skatekulturen. I Malmö kan man cykla runt till olika parker och street-spots som ligger i staden nära varandra.”

Simon, 26

- “jag tänker att geografin påverkar skatescenen jättemycket, i Stockholm är det ju massa öar, spotsen är utspridda över hela stan så folk hänger ju i sina områden och där är det verkligen så att vägarna inte möts. I Malmö är det närmre mellan platserna och därför känns det som att det inte finns så definierade grupper av skateboardåkare som hänger på en plats.”

Skateboardsamordnare, 42

- “En sak som definerar Malmö som en skatestad är en gammal berättelse från min generation skejtare som startade föreningen bryggeriet som drev mycket den här DIY verksamheten. Det fanns inget att skejta i Malmö så de blev inspirerade av skejtare från Portland och då Burnside (DIY skateboardpark) där man byggde skateparker själva. Skejtarna här gjorde inte bara det utan de filmade och berättade den historien som inspirerade många som var trötta på att bara se soliga spots i Kalifornien”

Malmö stad lockar hit skateboardåkare både på grund av den geografiska utformningen av staden som både informanterna “Simon” och “erik” beskriver det. Att kunna ta sig till olika skatespots snabbt är värdefullt för skateboardåkare då det ger flera möjligheter att åka skateboard på olika sätt och interagera med fler skejtare från olika grupper. Malmö som en organiserad DIY stad är också ett epitet som påverkar skateboardkulturens tillväxt.

Skateboardsamordnaren ger en historisk kontext till hur DIY parker byggdes och det gjordes filmer ifrån dessa platser som inspirerade skateboardåkare världen över. Det ger en kontext till hur platserna vi åker skateboard på formar en historisk kontext som skapar en betydelse för kulturen på en global nivå (Snyder 2011:11).

Att leta upp en plats, använda sina kroppar för att blanda cement för hand, utforma en skatepark i den urbana miljön och sedan använda den och producera videomaterial och fotografi till resten av kulturen är ett exempel på Bordieus *habitus*. Genom dessa scheman skapar skateboardåkare en stil och smak preferenser kring hur de uttrycker sin kultur och genom det hjälper de också till att påverka Malmös skatescen och stadens urbana uttryck för alla invånare (Broady & Palme 1986:298-99).

5.5 Skateboard som identitet

Hur förhåller sig skateboardåkarna till sin egen skateboardåkning och i vilken kontext placerar de sig själva i inom kulturen.

Gerard, 47

- “ive never really been apart of a scene, i skate different things and go to different places, i think its good... i dont really want to be part of a scene. When we make events like a grill-party at spots i feel like alot of skaters from different scenes come together.”

Erik, 22

- “det känns coolt att skejta på Värnhem och väldigt ocoolt att skejta stapeln till exempel, det bara ser rätt ut. På stapeln har de gjort såna curbs med “super mario” mönster på och det är liksom ja, jag gillar TV-spel också ibland men det är inte den känslan jag vill ha när jag skejtar”

Simon, 26

- “Skateboarding har ett autencitetskrav och har alltid haft det vill jag påstå, man vill skilja på vilka som är “real” eller “posers”. Men det fina är, anser jag, är att vem som helst kan komma in i gemenskapen, och det är en tajt gemenskap. Den enda tröskeln för att komma in är, “är du där, eller inte”, alltså “är du där?”, du behöver inte vara bra eller ha en grym stil utan bara vara där varje dag och ge din tid.”
- “Min relation till skateboarding är att det känns som en del av mig nu, det har format mig genom alla mina kreativa utlopp. Det går inte att förneka, det var mitt första, liksom, kulturspråk... och det har lärt mig om konst och musik och allting.”

Skateboardsamordnare, 42

- “Jag kände att jag slutade skejta på riktigt när jag flyttade till Malmö, det finns många som skejtar på “riktigt” i Malmö så att säga och för min del utifrån min egen identitet till kulturen så handlar det om street-skateboardåkning. Det handlar om att hitta platser i gatumiljön som man tolkar utifrån vilka trick man kan göra, dokumentera det och visa för skatevärlden genom att publicera dessa, på sätt kommunicerar man med sin “community” och den byggda stadsmiljön.”

- “Hela poängen med skate är att det är “både och”, det är fritt för dig att skapa din identitet för att kommunicera med skejtare på olika sätt och då kan du välja hur du vill göra det. Det kan vara genom dina kläder, hur du bygger skate-spots, dina tricks, din stil, det är som en prisma för allting mänskligt. Du kan ta det du vill uttrycka och så får du en plattform och ett socialt sammanhang som ger dig ett sätt att göra det på.”

Gerard ser sig själv som en person som inte är en del av en specifik scen, samtidigt som man kunnat kategorisera honom som en stor del av Malmös DIY-scen då han har varit delaktig i flera DIY projekt runt om i staden och organiserar byggen på flera håll. Att inte vilja bli kategoriserad har dykt upp i flera intervjuer, det kan vara så att skateboardåkare ser på detta som en slags frihetskränkning. Skateboardåkarens identitet kretsar kring en idé om frihet, frihet att röra sig fritt igenom staden, frihet att skejta på sitt eget sätt, denna frihet uttrycker Gerard i form av en samhörighet utan kategoriseringar. Att bygga DIY parker skapar en känsla av grupptillhörighet gentemot skateboardkulturen som helhet och inte till en typ av skateboardåkare. Skateboardåkaren som frihetssökande och en ovilja att placeras i en kategori kan konstrueras som en av Webers ideala typer. I de intervjuer som gjorts har skateboardåkarna haft åsikter om sin egen skateboardåkning men oftast följt upp med att man får skejta hur man vill och vart man vill. Det blir tydligt hur viktigt detta ideal är då det genomsyrar alla intervjuer, det finns starka åsikter men med en känsla av acceptans för alla typer av skateboardåkning (Ekström 1992:113).

Simon pratar om skateboardkulturens karakteristiska som ett autenticitetskrav, kravet är att du åker skateboard inte på vilken nivå du gör det på, för att vara med i kulturen behöver du ge din kropp och din tid till skateboarden och platsen. Det konstituerar ett socialt fält i Bordieus mening, skateboardåkarens identitet skapas i användandet av skateboarden på platsen. Tiden du lägger på en plats du åker skateboard på formar också din identitet som skateboardåkare. Att vara på plats gör att du även exponeras för andra kulturella sfärer som till exempel musik som spelas under tiden du skejtar. Simon beskriver skateboardåkning som sitt första kulturspråk där han genom sin skateboardåkning kommit i kontakt med andra typer av kreativa utlopp. Det kan vara en av faktorerna till att skateboardåkning har en ovilja att definiera sig förutom att du åker just skateboard, då det anses begränsande och därför går emot kulturens frihetsideal (Broady 1991:266).

Erik beskriver en krock mot en annan typ av ideal som kan ses inom skateboardkulturen som kan ses som homogen. Skateboardkulturen ska vara fri men skateboarding ska inte blandas

eller kombineras med saker som inte är skate som i Eriks fall Tv-spels referenser till Super-Mario. Estetiken i skateboardkulturen är viktig för identitetsuttrycket, I Eriks fall förlorar han känslan av autencitet när det kulturella uttryckets har blandats med andra uttryck och platsen förlorar sitt värde att åka skateboard på. Det visar på att skateboardåkaren och platsen tillsammans skapar sin kulturella identitet kombinerat med subjektiva föreställningar av vad skateboardåkning är för individen. I Eriks fall är denna föreställning starkt förankrat med ett street-skating ideal med råa urbana miljöer som ska vara fria från en kommersiell estetik (Broady & Palme 1986:294).

Skateboardsamordnaren lyfter fram vikten av ett fritt kulturellt uttryck inom kulturen, hans egen identitet i skateboardkulturen är kopplat till skateboardåkningens street-element, där du letar nya spots och hur du använder det platsen erbjuder på ditt eget sätt. Genom dokumentation kommunicerar du med platsen och din kultur. Det finns likheter med Sam som jag följde med runt stan för att leta skate spots och Gerard som bygger DIY i deras förhållningsätt till kulturen. Likheten kretsar till en vilja att ge tillbaka som är stark förankrat med att se på skateboardkulturen som en gemenskap som ska värnas om. De vill ge tillbaka till sin kultur genom ett sätt att åka skateboard på, Sam gör det genom att leta efter nya spots att skejta som i förlängningen ger resten av skateboardkulturen spots att åka på, Gerard gör det genom att bygga platser att åka på och skateboardsamordnaren gör det genom att organisera evenemang och skatebara torg som väver samman skateboardkulturen med Malmö stad. Alla dessa följer ett ideal om fritt uttryck där de genom sociala aktioner inom skateboardkulturen möjliggör en egen frihets känsla som hjälper till att skapa en identitet kring att vara skateboardåkare (Ekström 1992:112).

6. Sammanfattning

Skateboardkulturens meningsskapande processer existerar på flera olika plan inom den kulturella kontexten. på individnivå kretsar den kring hur du identifierar dig själv i förhållande till kulturen genom din skateboard och hur du förhåller dig till vilken plats du skejtar. På grupp nivå där "vi" som skateboardåkare har saker gemensamt som relaterar till specifika kulturella kontext som skateboardåkning möjliggör. Det kan vara hur man vill skapa en egen personlig frihets känsla inom kulturen genom att förvandla den urbana miljön på sina egna villkor eller skapa samhörighet bland andra skateboardåkare genom att hjälpa till att utveckla kulturen i staden och föra den framåt. Från individen till gruppens relation till skateboarden finns också platsen, platsen har en avgörande betydelse för hur individen och gruppens normer formas inom skateboardkulturen där processen är i ständig förändring. En

av kulturens drivande krafter är att hitta nya uttryckssätt med fokus på kreativa användningar av sin omgivning. Allt ifrån privatpersoner till de som jobbar inom skateboardindustrin så som tidningar, skateboardproffs och skateboardfilmer söker tillsammans efter nya former av uttrycksmöjligheter inom skateboardkulturens ramar. Platsen spelar därför en stor roll för skateboardkulturen då det är via den skateboardåkarna gör det möjligt att uttrycka sin identitet som skateboardåkare, tillsammans skapar den ett rum för kulturella möten där stilar och normer formas (Broady 1991:266).

I de semistrukturerade intervjuerna kan vi se att det finns estetiska och idébaserade skillnader kring hur skateboardåkaren ser på platsen. Stapelbäddsparken gentemot Värnhems torget är ett bra exempel på hur ett torg som gjorts "skatebart" lättare kan bli accepterat som autentiskt då den existerar på en viss geografisk plats med en definierad estetik och en speciell atmosfär. Något som stapelbäddsparken inte anses ha då parken anses sakna denna urbana estetik och atmosfär som eftersöks. Alla skateboardåkare eftersöker inte samma kvalitéer utav platsen då de eftersökta egenskaperna beskrivs på annorlunda sätt av informanterna. Platsens syfte kan också vara att den är tillgänglig och några informanter hade inget intresse av att leta skateboardspots runt om i staden utan var mer fokuserade på att skejta skateboardparker. De flesta informanter förespråkade en frihetskänsla i förhållandet med sin skateboardåkning. I det sökandet gäller det att inte vara platsbunden utan snarare tillgänglig, rörlig och formbar, att det finns flera platser att skejta runt om i staden eller till och med att hela staden är skatebar kan ses som lika stor vikt till skateboardåkarens identitet som platsens fysiska och estetiska uttryck (Ekström 1992:112-13). Platsers kvalitéer som uttrycksbärande eller som formbara fält är därför viktiga för skateboardåkarens identitetsskapande processer som samspelar med kulturens ideal och en strävan efter ett frihetsuttryck i ett urbant samhälle.

7. Slutsats

Denna studie har undersökt skateboardkulturen och skateboardåkarna i Malmö stad och hur platsen spelar roll för skateboardåkarnas identitet. Genom ett deltagande fältarbete och kvalitativa intervjuer kan vi se hur platser runt om i Malmö stad kan spela en central roll i skateboardåkarnas identitetsskapande processer med både sig själv som skateboardåkare och som en del av en subkultur. platsernas visuella, arkitektoniska och atmosfäriska kvalitéer påverkar skateboardåkarens relation med dem då den speglar både skateboardåkarens egen användning och skateboardkulturens ideal utifrån ett större perspektiv. Den kan bedömas som

en autentiskt i form av t ex. urbana kvalitéer eller som en kommersiell lekplats som en skateboardpark, beroende på vilken skateboardåkare du pratar med.

De identitetsskapande processerna  r rörliga och i ständig förändring inom kulturen, det  r därför svårt att dra slutsatser av på vilket sätt platser påverkar skateboardåkarnas identitet i detalj och vad f r kausala samband som finns. Förändringarna sker på både micro och macro nivå inom kulturen där ideal och normer förändras i takt med skateboardåkningens utveckling och acceptans. Studien visar många olika förhållningsätt kring skateboardåkning och hur den kan användas i den urbana miljön, det förespråkades ett frihetsideal där det var viktigt att platsen inte var bestämd, att det fanns en obestämdhet till sitt skateboardåkande var i vissa fall viktigare än platsens kvalitéer. Om du var en skateboardåkare som bara åkte i skateboardparker, byggde egna DIY parker eller som cyklade runt och letade nya streetspots i staden så finns det en relation till platsen som rörlig och formbar. Det  r i den rörliga miljön som skateboardåkarens identitet påverkas beroende på hur denna interagerar med sin omgivning. I Malmö stad kan vi se att den geografiska utformningen har spelat roll för skateboardåkarna i staden då de kan cykla runt till flera olika skatespots på samma dag, det kan vara en bidragande faktor till att de flesta informanter förhåller till platsen på ett obestämt och "flytande" sätt. Även att informanterna påvisar ett frihetsideal som inte binder dem till någon specifik typ av skateboard-stil eller platser du ska eller f r  ka på (Jfr. Ekström 1992:112-13).

Inom kulturen finns det fortfarande normativa krafter som påverkar dessa ideal där vi kunde se att många informanter relaterade mer till en frihetskänsla f r street-skateboardåkning i den urbana miljön än i skateparken. Det inkluderar torg och andra stadsmiljöer i staden som har skateboard-anpassats, de  r mer accepterade bland de skateboardåkarna som ser på street-skateboardåkning som den autentiska formen av kulturen. Det  r ett exempel på hur platsen påverkar identitetsskapande processer för skateboardåkaren, genom att välja platser som  r mer urbana i staden förhåller de sig mer autentiskt till sin kultur och identifierar sig starkare som en street-skateboardåkare. Även om alla inte längre deltar aktivt i det utövandet så ser vi att det sitter det djupt rotat några informanter utifrån ett historiskt kulturellt perspektiv.

Kroppen, skateboarden och platsen hjälper tillsammans att skapa skateboardkulturens identitet, normer och ideal både på individ och gruppnivå. Användandet av skateboarden på platser hjälper även till att forma den urbana stadsmiljön där skateboardåkare g r platsen till deras egen i en aktiv process mellan platsens identitet och skateboardåkarens. Den urbana

stadsmiljön kan påverka människors kulturuttryck på många olika sätt. När städer växer och blir allt större ökar behovet av att känna tillhörighet med sin stad. En metod för att skapa mening i stadsmiljön kan vara att göra den allmänna urbana platsen till sin egen, genom skateboardåkning och andra former av interaktiva kulturuttryck kan vi komma närmre våra städer och göra dem till våra egna.

Denna studie har avgränsat sig till en handfull skateboardåkare i Malmö stad och deras subjektiva förhållningsätt. För vidare forskning kring ämnet skulle det vara intressant att jämföra två städer som är geografiskt olika för att se hur skateboardåkarna förhåller sig till den urbana utformningen av städerna och hur det i sin tur påverkar deras kulturella identitet och användning av stadsmiljön. Ett annat förslag på fortsatt forskning skulle vara att jämföra skateboardgrupper utifrån ideala typer så som de ser sig själva, som street-skateboardåkare eller de som endast åker i skateboardparker, även om det inte existerar sådana definitiva avgränsningar så kan det vara intressant att jämföra dessa ideal mot varandra. En fortsatt utveckling av det kunde vara att rikta in sig på två platser där skateboardåkare vistas och jämföra platsernas kvalitéer gentemot de som väljer att åka skateboard där. Vad skateboardåkarna tar med till platsen och vad de får ut av den och i förlängningen hur platsen formas utav skateboardåkarnas aktiva användning av den.

Referenslista:

1. Amit, V. (Ed.). (2000). *Constructing the Field: Ethnographic Fieldwork in the Contemporary World* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203450789>
2. Borden, Ian. (2001). *Skateboarding, space and the city: Architecture and the body*. Oxford [England: Berg.
3. Broady, D. (1991). Sociologi och epistemologi: om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin. Skeptronserien, HLS Förlag, 2 korr. uppl. Stockholm 1991 ISBN 91-7656-269-7
4. Bäckström, Åsa. (2005). Spår: Om brädsporkultur, informella lärprocesser och identitet (PhD dissertation, HLS Förlag).
5. Collier, J. and Collier, M. (1986) *Visual anthropology: Photography as a research method*. University of New Mexico Press, Albuquerque.
6. Csikszentmihalyi, Mihaly. 'Play and Intrinsic Rewards' (1975) *Journal of Humanistic Psychology*, 15(3), pp. 41–63. doi: 10.1177/002216787501500306.
7. Denscombe, Martyn. (2014). *The Good Research Guide For small-scale social research projects Fifth Edition*. Open University Press.
8. Donald Broady & Mikael Palme: Pierre Bourdieu: "Kultursociologiska texter" i urval. Salamander, Stockholm 1986. *Acta Sociologica*. 1987;30(1):107-111. doi:10.1177/000169938703000107

9. Ekström, Mats. Causal Explanation of Social Action: The Contribution of Max Weber and of Critical Realism to a Generative View of Causal Explanation in Social Science. *Acta Sociologica*. 1992;35(2):107-122. doi:10.1177/000169939203500203
10. Hannerz, E. (2015). The Subcultural, the Mainstream, and the Authentic. In: *Performing Punk. Cultural Sociology*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137485922_2
11. Mauss, Marcel. (1973) Techniques of the body, *Economy and Society*, 2:1, 70-88, DOI: 10.1080/03085147300000003
12. Parkin, Frank. (2002). *Max Weber*. London: Routledge.
13. Snyder, Gregory. (2011). The city and the subculture career: Professional street skateboarding in LA. *Ethnography. SAGE Journals*, 13. 306-329. 10.1177/1466138111413501.
14. Wacquant, L. J. D. (2004). *Body & soul: Notebooks of an apprentice boxer*. Oxford: Oxford University Press.